كوكتەمدەگى "كەدەيلىكپەن شايقاستىڭ" 5 ئساتى

(باسى 1 - بەتتە)

ئبراق بۇلاردىڭ بارلىعىن جەڭۇ كەرەك!" ونى تا- باندىلىقپەن جالعاسترۇعا شابىتتاندىرعان ئس كو- ڭلىندەگى "شاعىن نساناسى": "جەلى باستىعى" بولۇعا قۇلشىنا قول جەتكىزىپ، دستەن ناتيجە شعارۇ ەدى.

جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇس وكپە قابىنۇ ىندە- تى — كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە جەتۇگە قوسلعان تاعى ئبىر سناق، توسىننان تۇىلعان ىندەتتىڭ كە- دەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇعا جاساعان تىكە ىقپا- لى — كەدەي بۇقارانىڭ سىرتقا شعىپ جۇمىس دستەۇىنىڭ كەدەرگىگە ۇشراۋى بولدى. مەملەكەت- تىك كەڭەستىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ - ورىكەن- دەتۇ كەڭسەسىنىڭ ساناعىنا نەگىزدەلگەندە، 2019 - جىلى بۇكىل ەلدە 27 ميللىون 290 مىڭ ارحيۇ تۇر- عىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي ەڭبەككۇش سىرتقا شعىپ جۇمىس دستەگەن. ەگەر شارا قول- دانباعاندا، كەدەي حالقتىڭ تابىسى قىسقا ۋاقىت ىشىندە ازايىپ كەتەر ەدى.

كەدەي ەڭبەككۇشتەردىڭ سىرتقا شىعىپ جۇمىس دستەپ كاسىپتەنۇىنە الدىمەن قولداۋ كورسەتۇ كەزەكتەگى كوكەي تەستى ئس. "شعىس، باتىس بولىكتەردىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ سەل- بەستىگىندە 'ئتۇيىن مەن ئتۇيىندى ۇشتاسترۇ' ارقىلى كەدەي ەڭبەككۇشتەردىڭ جەدەل تۇرده تارتىپپەن جۇمىس ورىندارىنا ورالۇىنا كومەكتەسۇ كەرەك". باس شۇجي شي جينپيڭ جاڭا سىن - سايىسقا باعىتتاپ جاڭا ورنالاسترۇ جاسادى.

گۇيۇان قالالىق ەڭبەك جانە جۇمىستاندىرۇعا قىزمەت وتەۇ مەكەمەسىنىڭ باستىعى ي جڭشيڭىنىڭ تانىستىرۇىنشا، اۋتوبۇز جالداپ الۇدان سىرت، گۇيۇان قالاسى بيىل تاعى تۇڭعىش رەت ۇشاق جالداپ سىرتقا شىعىپ جۇمىس دستەيتىندەردى "تۇيىننەن تۇينەگە، ئبىر بەكەت ۇلگىسىندە" شو- عىرلى جەتكىزگەن. 3 - ايدىڭ سوڭىنا دەيىن، گۇيۇان قالاسى جينى 245 توپ - رەت ۇشاق، اۋتوبۇز جالداپ، فۇجيان ولكەسىنە ارحيۇ تۇرعىزد- ىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي ەڭبەككۇشتەن 1175 ادامدى جەتكىزدى.

قارىزىن ەرتەرەك قايتارىپ بولۇ ئۇشىن، جين سۇشۇ ئبىر قۇمىرا شۇ ساتىپ الۇعا دا اقشاسىن قيمادى، "مەن اقشامدى جيناپ، جىل ايا‌عىندا قايتىپ، قارىزىمدى قايتارعاننان كەيىن ئبىر كونە اۆتوكولىك ساتىپ الامىن". تاماشا كۇندەردى ويلاساڭ، تۇرمىستىڭ جاپاسى بىلىنبەيدى.

كەلەسى قادامدا، بۇكىل ەلدىڭ جەر - جەرى ۇزدىكسىز "سىرتقا شعارۇدى كۇشەيتۇ"، "ئوز جەرىندە، جاقىن ماڭدا جۇمىستاندىرۇ"، "الەۇمەد- تىك يگىلىك قىزمەت ورندارى"، "شارۇاشلىق قۇرۇعا باۇلۇ" سياقتى سياساتتار ارقىلى ىندەتتىڭ سىرتقا شعىپ جۇمىس دستەۇگە جاساعان ىقپالىن قۇلشىنا ازايتادى. 4 - ايدىڭ 10 - كۇنىنە دەيىن بۇكىل ەلدەگى 25 ولكەدەن 23 ميللىيون 529 مىڭ 600 كەدەي ەڭبەككۇش سىرتقا شعىپ جۇمىس دستەدى، بۇل بىلتىرعى سىرتقا شعىپ جۇمىس دستەگەندەردىڭ جالپى سانىنىڭ 86.21%ىن ۇستاپ، 3 - ايدىڭ 6 - كۇنىندەگىدەن 34.18 پايىز جوعارد- ىلادى.

"تەبىندى السىرەتپەسەك بولعانى، قاندەي قىين ئس بولسا دا قورىقپايمىز"

تاڭەرتەڭگى چينبا تاۇلى ئوڭىرى، كۇن ەندى عانا تاۇدان كوتەرىلىپ، التىن شۇعىلاسىن توكتى. 58 جاستاعى جاڭ شي اتىزىندا حۇاجياۇ باپتاپ ئجۇر. ونىڭ حۇاجياۇ اعاشتارىنا قاراعاندا كوز جانارىنان بەينە بالاسىنا قاراعاندا‌عىداي مەيىر- ىم توگىلىپ، بەكەم دە مول ۇمتىكە تولدى.

حىنان سانمىنشيا قالاسى مينانچى اۇدانى نانسۇن اۇىلى شيشاندي قىستاعىنىڭ تۇرعىنى جاڭ شيدىڭ وتباسى تيپتىك كەدەي وتباسى: ايەلى اۇىر دارەجەدەگى مۇگەدەك بولعاندىقتان، وزىنە - ۇزى قاراي الماىدى، ۇلكەن ۇلىندا رۇحاني اۇرۇ بار، ەندى عانا 20 جاسقا شىققان كەنجە ۇلى سىرتتا جۇمىس دستەيدى، بۇكىل وتباسىنىڭ جىلدىق كە- رىسى نەبارى 10 مىڭ يۇان اينالاسىندا، ەمدەۇ، ۇدارى - دارمەك اقسى مەن تۇرمىس قاراجاتىنا دا جەتپەيدى.

كەدەيلىكتەن جىگەرى مۇقالدى. بۇرىنعى جىلدارى كادرلار ونىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۇىنا كو- مەكتەسكەلى كەلسە، ول كاپەرىنە الماىتىن: "كە- دەيلىكتەن ارىلۇ ونداي وڭاي بولسا، مەن وسى جاسقا كەلگەنشە وسىنداي كەدەي بولار ما ەدىم!" اقشا جوق، تەحنيكا جوق، جاڭ شي "تابيعاتتان قايىر كۇتكەن" تۇرمىسىن وتكىزە بەردى.

بۇرىلىس ورايى 2016 - جىلى تۇدى. نانسۇن اۇىلى حۇاجياۇ ەگۇدى كەدەيلەردى كاسىپ سالاسى ارقىلى سۇيەمەلدەۇ نسانى ەتتى. نەسيە الۇعا بولادى، تەحنيكا ۇيرەتەدى، كوپتەگەن اۇىلداس- تارىنىڭ جۇمىسقا كىرىسكەنىن كورىپ، جاڭ شي دا ئبىر دستەن ناتيجە شعارۇعا بەكىندى. بىلتىر حۇاجياۇدان العاشقى جىلى ئونىم الىپ، 9 مۇ جەردەن 13 مىڭ يۇان كىرىس كىرگىزدى. كوكتەم مەرەكەسىنەن بۇرىن ونىڭ ئۇيى ۇلكەن توڭازىتقىش ساتىپ الىپ، وتباسى بوينشا قۇانىشقا بولەندى.

تۇرمىس ەندى جاقسارا بەرگەندە، جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى توسىن- نان تۇىلدى. "كوكتەم كەلدى، اۇىل شارۇاشلىق ئدارىسىن، حيميالىق تىڭايتقىشتى قايدان تابام؟ ەكىنشى ۇلدىڭ سىرتقا شعىپ جۇمىس دستەۇى قالاي بولار؟"، "ەڭ كەدەي كەزدە دە مۇنداي ابىرجىپ كورمەگەن ەدىم".

جاڭ شي سياقتى قازىر ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي حالقتىڭ دشىندە ۇشتەن ەكسىنەن استامى، باستىسى، سىرتقا شعىپ جۇمىس دستەۇگە جانە كاسىپ سالاسىنا سۇيەنىپ كەدەيلىكتەن ارىلادى. كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ كاسىپتەرىنىڭ تەز ارادا قالپىنا كەلە الۇ - الماۇى وڭاي - وسىاق قولعا كەلمەگەن كەدەيلەردى سۇيە- مەلدەۇدىڭ تابىستارىن بەكەمدەي الۇ - الماۇعا تىكە قاتىستى.

باس شۇجي شي جينپيڭ ىندەت الا كەلگەن ىقپالدى قالاي جويۇعا ايقىن بەتالىس كورسەتتى: "كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ كاسىپ سالاسىنىڭ ۇن- دىرىستى قالپىنا كەلتىرۇىنە قولداۋ كورسەتپ، اۇىل شارۇاشلىعى ماتەريالدارىمەن قامداۇ سياقتى كوكتەمگى ەگىس دايىندىعى قىزمەتىن ويداعىداي دستەپ، كاسىپ سالاسىنىڭ كومەكتەسۇ - سۇيەمەل- دەۇ قارجىسىنان جانە كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ شاعىن سومالى امانات - قارىز ساياساتىنان جاقسى پايدالانىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ كاسىپ سالا- سىنىڭ ۇزدىكسىز دامۇىن جەبەۇ كەرەك".

وسى ۋاقىتتاردا قىستاقتاعى كەدەيلەردى سۇ- يەمەلدەۇ كادرلارى جاڭ شيدىڭ اۇىل شارۇاشلىق ماتەريالدارىن الۇىنا كومەكتەسپ بايلانىس جاسا- دى، سونداي - اق ونىڭ كەنجە ۇلىن جاقىن ماڭعا جۇمىسقا ورنالاستردى. "قاندەي بولماسىن بۇرىنعى تۇرمىس سارىنىنا قايتا تۇسپەۇ كەرەك". قىس- تاقتا تۇرعان كادر جاڭ حۇاگو بەتكەيدەگى بىتىك وسكەن حۇاجياۇدى نۇسقاپ: "وسىنىڭ ئبارىن ئۇزىڭ ئبىر - ئبىر تۇپتەن ەگىپ شىقتىڭ، تەك ارىنىڭنان قايتپاساڭ بولعانى، قاندەي قىين ئس بولسا دا مويمايسىڭ"، - دەدى.

ئۇزىنىڭ ەڭبەكتەنۇىندە، ساياساتتىڭ كومە- گىندە وتكەلدەردىڭ بارىنەن ئوتتى، جاڭ شي تۇرمىسقا ۇمتىپەن قارادى، ول تاعى بىرنەشە شوشقا باعۇدى ويلاستردى. "بيىل وتباسىم كەدەي- لىكتەن، ئسۇزىسز، ارىلادى، كوكتەم مەرەكەسىندە ۇيگە كەلپ تۇشپارا جەڭىز، كوكتەم مەرەكەسى ساۇىق كەشىن بىرگە تاماشالايمىز، قاندەي جاقسى!"، - دەيدى ول كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ كادرىنا.

تابيعاتقا سۇيەنىپ كۇنەلتۇدەن شارۇاشلىق قۇرىپ قوجايىن بولعانعا دەيىن

كوكتەمنىڭ شۇلەن شۇاعىندا يۇننان ولكەسى ۇىنشان جۇاڭزۇ، مياۇزۇ اۆتونوميالى وبلىسى گۇاڭنان اۇدانىنىڭ يۇانمىڭ الەۇمەتتىك اۇماعىندا ياڭ جينرىن ئوز ئۇينىڭ مياۇزۇ ۇلتى كيىم - كەشەك دۇكەننىندە يىنتەرنەتتەن جاڭا ۇلگىلەردى قاراستردى. "مياۇزۇ ۇلتى كيىم - كەشەگىنىڭ ئتۇ- رى تەز جاڭالانىپ تۇرادى، كوبىرەك كورىپ تۇرۇ كەرەك". ول تىلشىمەن ئوزى بەس ساۇساعىنداي بىلەتىن مياۇزۇ ۇلتىنىڭ كەستەشىلىك ونەرى جايلى اڭگىمەلەستى.

بۇرىن ۇزاق ۋاقىت تاۇ قوينىاۇىندا تۇرىپ، تابيعاتقا سۇيەنىپ كۇنەلتسە، قازىر ەسگىنىڭ الدد- نان دۇكەن اشىپ، ئوزى قوجايىن بولدى.

ياڭ جينرىننىڭ اتا مەكەنى گۇاڭنان اۇدانى — يۇننان ولكەسىندەگى اۇىر كەدەي اۇداندارىدىڭ ئبىرى. ونىڭ ئۇيى تۇرعان شيجيدى قىستاعى تاۇ قوينىاۇىنا ورنالاسقان، قىستاققا كىرەتىن تەك ئبىر عانا توپىراق جول بار، اۇىل شارۇاشلىق بۇيىمدا- رىن سىرتقا شعارا الماىتىن، قىستاققا سىرتتان كاسىپ سالالارى دا كىرە الماىتىن.

جولدىڭ بولماۇى سەبەبىنەن، كەدەيلىك بەينە اسۇ بەرمەيتىن ئبىر اسقار تاۇ سياقتى بولاتىن. ياڭ جينرىن بۇعان موينسال بولمايدى، سىرتقا شعىپ كاسىپتەنۇگە بەكىنەدى. ول گۇاڭدۇگا باربىپ ەلەكترمەن دانەكەرلەۇدى ۇيرەنەدى، اۇ- داندا تىگىنشى بولىپ تا دستەيدى... باسقالارعا ۋاقىتشا جۇمىس دستەۇ ارقىلى تاپقانى كۇندەلىك- تى تۇرمىسىنا عانا جەتەدى.

2018 - جىلى تاعدىرىندا بۇرىلىس بولدى، ونىڭ وتباسى باسقا جەرگە كوشىرىپ سۇيەمەلدەيـ- تىن وتباسىلارى قاتارىنا ەنگىزىلدى.

تاۇ قوينىاۇىنان كوشپ شققاننان كەيىن، كە- دەيلەردى سۇيەمەلدەۇ ساياساتىنىڭ قولداۇىندا، ياڭ جينرىن باتىلدىقپەن مياۇزۇ ۇلتى كيىم - كە- شەكتەرى دۇكەننىن اشادى. بىلتىر جىل سوڭىندا دۇكەننىندە كورمە - جارمەڭكە اشىپ، ومىرىندە تۇڭعىش قوماقتى كىرىس تابادى. "1 - كۇنى 180 مىڭ يۇاننىڭ زاتىن ساتتىم، ىرگەدەگى اۇدانداعى- لار دا كەلىپ ساتىپ الدى".

الايدا توسىننان تۇىلعان جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى سەبەبىنەن تاپسىرىس كوپ ازايادى، بۇل ياڭ جينرىنعا وڭاي سوققى بولمايدى.

تاپسىرىس ازايعان ەكەن، وندا وسى ۋاقىتتان پايدالانىپ ونەر ۇيرەنۇ كەرەك. ياڭ جينرىن كەز- دەمە ماشيناسى جاعدايىن ارنايى تەكسەرە باستادى، سونداي - اق اۇداندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ مەكەمەسى ۇيىمداس- تىرعان شارۇاشلىق قۇرۇ كۇرسىنا قاتىناسادى.

"باس شۇجي شي جينپيڭ كەدەيلىك قالپا- عىن الىپ تاستاۇ سوڭعى كومبە ەمەس، قايتا تىڭ تۇرمىستىڭ، تىڭ كۇرەستىڭ باستاماسى دەگەن بولاتىن". ياڭ جينرىن: كەزەكتە، ەڭ ماڭىزدى- سى، ىندەت تۇدىرعان تاپسىرىس كەمەيۇ ىقپالىن جەڭۇ، وسى ۋاقىتتان پايدالانىپ كەستەشى قىز- دارىدى تاربيەلەپ، جاڭا تۇرلەر اشىپ، جىل سو- ڭىنداعى تاپسىرىستىڭ ارتۇىنا دايىندالۇ كەرەك، - دەيدى.

ساۇداسى كۇستەنە باستاعان سوڭ، ياڭ جينرىن ماڭايىنداعى كەدەي وتباسىلارىن بىرگە دستەۇگە جۇمىلدىرادى. "كەلەسى قادامدا ساۇدا كولەمىن كەڭەيتپىز، مۇنان دا كوپ ادام قابىلداپ، كەدەي ايەلدەردىڭ ئۇينىڭ ماڭايىندا اقشا تابۇىنا مۇمكىن- دىك جاسايمىز ئارى مۇندا بەيزاتتىق مادەنى مۇرا ونەرىن جالعاستىرۇعا دا بولادى".

شارۇاشلىق قۇرۇ ارقىلى اۇقاتتانۇدىڭ باستا- ماشىسى — كەدەي حالقتىڭ كىرىسىن ارتتىرۇىنا جەتەكشى بولعان "كەتپەيتىن قىزمەت اترەتى". 2019 - جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن بۇكىل ەلمىزدەگى 25 ولكە كەدەي قىستاقتاردان شارۇاشلىق قۇرۇ ارقىلى اۇ- قاتتانۇدىڭ باستاماشىلارىنان جالپى 365 مىڭ ادام- دى باۇلىپ، 118 مىڭ كەدەي قىستاقتى قامتىعان، جالپى 4 ميللىيون 100 مىڭ كەدەي وتباسىنا جەتەك- شىلىك ەتتى.

مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ كەدەيلەردى سۇيە- مەلدەۇ - ورىكەندەتۇ كەڭسەسىنىڭ ورىنباسار مەڭ- گەرۇشىسى وۇ چيڭپيڭ 4 - ايدىڭ 16 - كۇنى اۇىل شارۇاشلىعى، اۇىل - قىستاق مينيسترلىگى مەن مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ - ورىكەندەتۇ كەڭسەسى بىرلەسىپ اشقان "ئۇش رايون، ئۇش وبلىس" جانە كەدەيلىك قالپاعىن الما- عان 52 اۇداننىڭ كاسىپ سالاسى بوينشا كەدەيلەر- دى سۇيەمەلدەۇ قىزمەتى جوننىندەگى بەينە ەكران ماجلىسىندە بيىل جىل سوڭىنان بۇرىن ئاربىر كەدەي قىستاقتان 3 تە 5 شارۇاشلىق قۇرۇ ارقىلى اۇقاتتانۇدىڭ باستاماشىلارىن باۇلۇ سىندى تومەن- گى شەك نسانالارى مەن مىندەتتەرىن ورىنداۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك، - دەدى.

تۇششى سۇ جەتتى، اسحانا دا اشىلدى

4 - ايدا كۇنلۇن تاۇى بوكتەرىندەگى شەريا وزەنى جاعاسى كۇلگەن، اق ئتۇستى گۇل اشقان ورىك اعاشتارىمەن جايناپ كەتەدى.

جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇس وكپە قابىنۇ ىندە- تىنىڭ ىقپالىنان گۇلسىمحان ئماتتوحتىنىڭ اسحاناسـ- ىنىڭ ساۇداسى تولىق قالپىنا كەلە قويعان جوق. "ىندەت ايقاتايدى ەكەن، تاۇعا ساياحاتتاي كەلە- تىندەر كوبەيدى"، - دەدى ول ۇلكەن ۇمتىپەن.

اسحانانىڭ اشىلۇى تىم وڭاي بولمادى، گۇلسىمحان مۇنى ايرىقشا قاستەرلەيدى.

شەريا اۇدانى جەڭتال قىستاعى تۇرعان شينجياڭنىڭ حوتان ايماعى "ئۇش رايون، ئۇش وبلىس" سياقتى اۇىر كەدەي وڭىرلەردىڭ قاتارىنـ- دا، كۇنلۇن تاۇىنىڭ قار - مۇزىنىڭ ەرۇىنەن قالىپ- تاسقان شەريا وزەنى جەرگىلىكتى تۇرعىندار مەن مالدىڭ اۇىز سۇى مەن سۇاتىنىڭ بىردەن - ئبىر قاينارى. "وزەننىڭ ەڭ جوعارعى اعارى جايلىم، سۇدا سىيرىدىڭ، قويدىڭ تەزەگى ۇنەمى قالقىپ جۇرە- دى. قىستاقتاعىلاردىڭ ئبىرتالايى تاس بايلانۇ اۇرۇىنا شالدىقتى، بالالاردىڭ ئش اۇرۇى دا ۇنەمى كەزد- گىپ وتىرادى". سۇدى اۇىزعا السا بولعانى، گۇلسىمحان تارتقان بەينەتىن ايتىپ تاۇسا المايدى.

2017 - جىلى قىستاقتان ئبىرىنشى قۇدىق قازىلـ- دى. ئتاتتى قۇدىق سۇىنىڭ كەلۇى، گۇلسىمحانعا دا وراي اكەلدى: 2018 - جىلى ونىڭ اسحاناسى رەسمي اشىلدى.

سۇ — كوپتەگەن اۇىر كەدەي وڭىرلەردىڭ "كەدەيلىك تورىكىنىنىڭ" ئبىرى.

باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دا- رىپتەدى: نازاردى "ئۇش رايون، ئۇش وبلىس" سياقتى اۇىر كەدەي وڭىرلەرگە ۇزدىكسىز شوعىر- لاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جوبا- سىن تيانىاقتاندىرىپ، كورنەكتى ماسەلەلەر مەن ئالىسز بۇىنداردى كوزدەي وتىرىپ، ساياساتتىڭ تيانىاقتانۇىن مىقتى يگەرىپ، قامال الىپ، قيىندىقتى جەڭىپ، مىندەتتى ورىنداۇ كەرەك.

جەڭتال قىستاعىندا تۇراتىن ئبىرىنشى شۇجي ساۇ جيانبين بىلاي دەدى: كەلەسى قادامدا كەدەيـ- لەردى سۇيەمەلدەۇ نساندارىنىڭ جۇمىس باستا- ۇىن، جۇمىستى قالپىنا كەلتىرۇىن جەدەلدەتىپ، اۇىز سۇ حاۇىپسىزدىگى، تاس جول، ەلەكترەن پايدالانۇ، حابارلاسۇ سياقتى سالالاردىڭ كورنەكتى ماسەلەلەردى ۇزدىكسىز كوزدەي وتىرىپ، تەبىنـ- دى كۇشەيتىپ، ولقىلىقتاردى تولىقتاپ، كەدەيلىكـ- تەن جوعارى ساپامەن ارىلۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتەمىز.

تازا سۇدان يگىلىكتەنگەن گۇلسىمحاننىڭ كە- دەيلىكتەن دەر كەزىندە ارىلۇ سەنىمى مىعىم. "بىلتىر 4 - ايدان 10 - ايعا دەيىن ئبىر كىسىلگى 12 يۇاندىق ئۇي لاڭمانىن ساتىپ، 10 مىڭ يۇاننان ارتىق اقشا تاپتىم". اسحانانىڭ كىرىسىنىڭ ارتۇ قار- قىنى ونىڭ مەجەسىنەن الدەقايدا اسىپ ئتۇستى، "اسحانانىڭ جاڭا قۇرىماش ئتۇرىن كوبەيتىپ، بۇعان كۇيەۇىمنىڭ جۇك تاسىپ تاپقان اقشاسىن قوسسام، وتباسىمىز بيىل، ئسوز جوق، كەدەيلىكـ- تەن ارىلادى"، - دەيدى ول.

تاۇدان كوشپ ئتۇستى، ئورىسى كەڭەيدى

4 - ايدا عانا حىشي ئدالىزى جاسىل تۇسكە ەنەدى. گانسۇ ولكەسى ۇۇي قالاسى گۇلاڭ اۇدا- نى حۇاڭحۇاتان ەكولوگيالىق قونىس جاڭالاۇ رايو- نى قۇمين جاڭا قىستاعىنداعى لي يىڭچۇان وتباس- ىنىڭ كۇن نۇرى جىلجايىندا كوكتەم لەبى ەسەدى. "تاياۇداعى بازار باعاسى بوينشا، كۇن نۇرى جىلجايىنىڭ بىرەۇىنەن ئبىر ايدا 2000 يۇان كىرىس تابۇعا بولادى، بۇرىن ەگىن سالعاندا قايدان مۇنداي كوپ كىرىس بولسىن!"

لي يىڭچۇان وتباسى اتا - باباسىنان بەرى چيليانشان تاۇىنىڭ شعىس بولىگىندەگى گۇلاڭ وڭتۇستىك تاۇلى رايوننىدا تۇرمىس كەشىرىپ كە- لەدى، ئونىم الاتىن جىل وقتا - تەكتە كەزدەسە- دى، ەگىن سالۇمەن ئبىر ئۇيلى جاندى اسراي المايدى، سونىمەن ول مەكەننەن كەتىپ، سىرتتا جۇمىس دستەۇگە ئماجبۇر بولدى. 2018 - جىلى لي يىڭچۇاننىڭ وتباسىنداعىلار گۇلاڭ اۇدانى حىڭلياڭ اۇىلى حىڭلياڭ قىستاعىنان قۇمين جاڭا قىستاعىنا كوشپ كەلگەننەن كەيىن، تۇرمىستارىندا دا جاڭا بەينە بولدى.

"كەدەي حالقتى ئوز جەرىندە كەدەيلىكتەن ارىلتۇ تىم قىين بولسا، باسقا جەرگە كوشىرۇ، مۇنى جوبا بوينشا، جىلعا ئبولىپ، جوسپارلى تۇردە ۇيىمداستىرىپ اتقارىپ، كوشىرۇگە، ورنىقتىرۇعا، اۇقاتتاندىرۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك". كە- دەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شايقاس دابىلى قا- عىلعان باستاپقى كەزدە، "قالاي سۇيەمەلدەۇ" ماسەلە- سىن ويداعىداي شەشۇ جوننىندە باس شۇجي شي جينپيڭ الدەقاشان ورنالاسترۇ جاساعان بولاتىن.

وسىعان وراي جەرگىلىكتى ۇكىمەت كۇن نۇرى جىلجايىن جانە باعمىشلىق جىلى ۇيشىگىن سايكەستىرىپ قۇردى. اتىزعا قايتا ورالۇدى، ونىڭ ۇستىنە ىرىسىن جەردەن تاباتىن ەگىن سالۇ سىندى "جۇتاڭقى كاسىپتىڭ" دەڭگەيى ئوسىپ، جاڭالا- نىپ، "وسى زامانعى اۇىل شارۇاشلىعىنا" وزگەرە- تىندىگىن قونىس جاڭالاعان لي يىڭچۇان مۇلدە ويلا- ماعان ەدى. ئبىر جىلعا جەتپەي لي يىڭچۇان جىلجاي ەگىنشىلىگىنىڭ، جىلى ۇيشىك باعمىشلىعىنىڭ "شە- بەرى" بولىپ شعا كەلدى.

جوسپار بوينشا، قۇمين جاڭا قىستاعى بيىل قونىس جاڭالاعان حالقتىڭ كۇن نۇرى جىلجايى، باعمىشلىق جىلى ۇيشىگى، سۇ رەتتەۇ كولشىگى سياقتى كوشى - قون سايكەستى قۇرىلعىلارى قۇرىلـ- سىن ۇزدىكسىز جۇرگىزە بەرەدى.

"ىندەتتىڭ ىقپالىنا ۇشىراعاندىقتان، جۇمىس جوسپارداعىدان ئبىر اي كەشىگىپ باستالدى، ئبىز ىندەت كەشكىنىڭ ۇاقتىنى ۇتىپ، قارقىندى تەز- دەتەمىز". قۇمين جاڭا قىستاعى پارتيا باس ياچەي- كاسىنىڭ شۇجيى جاڭ يانتاڭ بىلاي دەدى: حاۇىپ- سىزدىككە شىنايى كەپىلدىك ەتۇ العى شارتىندا، جۇمىسشىلاردى دستەتۇدى ۇشتاسترۇ سەرپىنىن كۇشەيتىپ، مىندەتتەردى دەر كەزىندە ورىنداۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتەمىز.

قازىر لي يىڭچۇان وتباسى كەدەيلىكتەن ارىلـ- دى. تۇرعىندار كوشپ شققان وڭتۇستىك تاۇلى رايوندا ەكولوگيانى قالپىنا كەلتىرۇ ينجەنەرياسى اتقارىلىپ، وسىمدىك جاملعىسىمەن كومكەرىلۇ دارەجەسى كوشىرىلۇدەن بۇرىنعى %10كە جەتپەي- تىن كۇيدەن قازىر %80كە جەتىپ، ەكولوگيالىق ورتا كورنەكتى جاقسارادى.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شايقاسى جۇرگىزىلگەننەن بەرى، بۇكىل ەلمىزدەگى 9 ميللىيون 600 نەشە مىڭ كەدەي حالىق قونىس جاڭالاپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ ارقىلى "ئبىر ئوڭىردىڭ سۇ مەن توپىراعى ئبىر ئوڭىردىڭ ادا- مىن باعا المايتىن" مۇشكىل حالدەن قۇتىلدى. كەدەي وڭىرلەردەگى بۇقارانىڭ ئجۇرىس - تۇرىس قينىشىلعى، ەلەكتردەن پايدالانۇ قينىشىلـ- عى، مەكتەپكە ئتۇسۇ قينىشىلعى، اۇرۇ كورسەتۇ قينىشىلعى، حابارلاسۇ قينىشىلعى سياقتى ۇزاق ۇا- قىتتان بەرى شەشىلمەي كەلگەن كونە، ۇلكەن، قىين ماسەلەلەر جاپىاي شەشىلىپ، مىندەتتى وقۇ - اعارتۇ، نەگىزگى ەمدەۇ، تۇرعىن ئۇي حاۇىپسىزدد- گى قامتاماسىز ەتىلدى.

"2020 - جىلعا جەتكەندە قازىر اتقارىلىپ وتىرعان ولشەمنەن تومەنگى اۇىل - قىستاقتاعى كەدەي حالقتى تۇگەلدەي كەدەيلىكتەن ارىلتۇ — پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ بۇكىل ەل حالقىنا بەرگەن ايبىندى ۇادەسى، ونى، ئسوز جوق، دەر كەزىندە جۇزەگە اسىرۇ كەرەك". باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۇ اڭگىمە ماجلىسىندەگى ماڭزدى سوزىندە وسىنى ايتىپ ەتتى. **(قالام تەربەگەن ئتلشى: حوۇ شۇەجيك؛ قاتىسقان تىلشىلەر: شۇي جينيۇي، سۇڭ شياۇدۇڭ، ۋاڭ بو، پىڭ يۇنجيا، لىۇ بيڭ، لين بيفىڭ، حاڭ رۇي)**

(شينحۇا اگەنتسىگىنىڭ 4 - ايدىڭ 20 - كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 - بەتتە)

شينجياڭنىڭ قاشقار ايماعى مەن قىزىلسۇ قىرعىز اۆتونوميالى وبلىسى اۇىر كەدەي وڭىرلەر، ۇلتتىق وڭىرلەر، شەكارا وڭىرلەر، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ مىندەتى اۇىر، قىيىندىعى زور. حۇ چۇنحۇا بىلگەرىندى - كەيىندى يىڭسار اۇدانى، ئپايزاۋات اۇدانى، اقتاۇ اۇدانى، اتۇش قالاسى سياقتى جەرلەرگە بارىپ، كەدەي اۇىل - قىستاقتاردى، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ كاسىپورىن- دارىن جانە كەدەيلەردى قونىس جاڭالاپ سۇيەمەل- دەۇ، ورنالاسترۇ تۇيىندەرىن ارالاپ، كەدەي بۇ- قارانىڭ ئوندىرىس، تۇرمىس جاعدايىن ۇعىستى ئارى اڭگىمە ئماجلىس اشىپ، پىكىر - ۇسىنىس تىڭدادى.

حۇ چۇنحۇا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: كە- دەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جالپى شايقاس كە- زەڭىنە ئوتتى، شەشۇشى شايقاستىڭ شەشۇشى جە- ڭىسىنە جەتەتىن رۇحانى كۇيدى ايگىلەپ، نازاردى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدىڭ ەندى قالعان مىندەتتەرىنە شوعىرلاندىرىپ، ساياسات - شارالاردى قاز - قالپىندا تىڭعىلىقتى تيانىاقتاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شايقاسىنىڭ جالپى بەتتىك جەڭىسىنە قول جەتكىزۇگە شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. قالپاعى النباعان كەدەي اۇداندار مەن كەدەيلىك دارەجە- سى اۇىر كەدەي قىستاقتاردا شايقاستى باسى - قا- سىندا قاداعالاۇ، قاداعالاۇ ارقىلى شايقاستى جەبەپ، ئار دارەجەلى ورىندارىدىڭ جاۇاپكەرشىلـ- گىن قاتايتىپ، قاداعالاۇ مەن شايقاستى ۇشتاسترا وتىرىپ ەڭ سوڭعى قىين قامالدى الۇ كەرەك. قايتا كەدەيلەسۇدەن ساقتانۇداعى باقىلاۇ - ولشەۇ جانە كومەكتەسۇ - سۇيەمەلدەۇ مەحانيزمىن ورنا- تىپ، اقاۇسىزداندىرىپ، قايتا كەدەيلەسكەن ادامدار مەن جاڭادان كەدەيلەسكەن ادامداردى دەر كەزىندە كەرگىزۇ - سۇيەمەلدەۇ كولەمىنە كىرگىزۇ كەرەك. ىندەتتىڭ ىقپالىن جويىپ، ۇيىمداسترۇ- دى، سايكەستىرۇدى كۇشەيتىپ، كەدەي ەڭبەك- كۇشتەردىڭ شينجياڭنىڭ دشىندە جۇمىستانۇىن دش- كەرىلەي جەبەپ، تۇتىنۇ جاعىنان كەدەيلەردى سۇ- يەمەلدەۇ ارەكەتىن ورىستەتىپ، كەدەيلەردى سۇ- يەمەلدەۇ نساندارىنىڭ جۇمىس باستاۇىن زور كۇشپەن ىلگەرىلەتۇ كەرەك. كەدەيلەردى قونىس جاڭالاپ سۇيەمەلدەۇدەن كەيىنگى دەمەۇدى جاقسى دستەپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇدەگى سايكەستى كاسىپتەردى بەلسەندىلىكپەن دامىتىپ، ورنەۇىنا، بايۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

مەملەكەتتىك كەڭەس كەدەيلەردى سۇيە- مەلدەۇ كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۇشىسى لىۇ يۇڭفۇ، اۆتونوميالى رايون باسشىلارىنان لي پىڭشين، جاڭ چۇنلين قاتارلىلار جوعارىداعى قىيمىلدارعا قاتىناستى.